

Jag torde böra tillägga, att av de 20 från telegrafverkets verkstads-personal anmälda eleverna alla så när som på två äro barn till arbetare och förmän vid verkstaden. De stipulerade terminsavgifterna lära vara något lägre än vid andra motsvarande skolor. Dessutom finnas två fri-elevplatser. Det är, enligt vad jag jämväl erfarit, avsikten, att kommunen snarast möjligt skall övertaga skolan, i vilket fall densamma torde erhålla för dylika skolor brukligt årligt statsunderstöd. Skolan är därför redan nu helt och hållet anordnad efter mönster av de kommunala mellanskolorna, d. v. s. såsom en överbyggnad på den egentliga folkskolan.

På grund av vad sålunda anförts, får jag hemställa,

att Riksdagen för sin del måtte besluta att från det i telegrafverkets stat för driftkostnader under omkostnadsstaten uppförda förslagsanslag till diverse utgifter anvisa ett belopp av ettusen kronor att överlämnas till Aktiebolaget Nynäshamns samskola.

Stockholm den 24 januari 1913.

Karl Starbäck.

Nr 72.

Av herr **Björnberg**, om anslag till utexperimenterande av mekaniskern Oskar Peterzéns uppfinning »läcktätaren».

De upprepade sjöolyckor, vid vilka såväl människoliv som stora materiella värden gå förlorade, som tid efter annan och icke minst under sistförflutna året timat, göra det nödvändigt att från statsmakternas sida uppmärksamma och tillvarataga varje nytt uppslag, som avser att i möjligaste mån förekomma sådana olyckor.

Ofta orsakas dessa olyckor såväl vid marinen som då det gäller handels- och passagerarfartyg genom kollisioner, därvid den ena eller ock båda få sådana läckor, att vattnet strömmar in och fartyget sjunker.

Att vid sådana kritiska situationer hava något till hands, varmed uppkommen läcka på några sekunder kan tätas och vattnets inträngande förhindras, är just vad som behöves.

En uppfinning, som fått de bästa vitsord av sakkunniga och vilken ingiver stora förhoppningar för framtiden, är den av mekanikern herr Oskar Peterzén, anställd hos Aktiebolaget Båse Andersson & C:o, Enköping, konstruerade s. k. »läcktätaren». Bland dem, som varit i tillfälle att se denna apparat i verksamhet och om densamma avgivit utlåtande, tillåter jag mig här återgiva ett intyg av inspektören för passagerareångfartyg i s. ö. distriktet kapten Gustaf Ljungquist så lydande:

»Inbjuden att som sakkunnig övervara den 5 dennes i Mälaren utanför Enköping anställda förnyade prov med en av mekanikern herr Oskar Peterzén konstruerad apparat kallad läcktätaren, avsedd att vid av en eller annan orsak uppkommande större eller mindre läckor å fartygsskrof kunna omedelbart och provisoriskt täta desamma, får jag härmed på anmodan däröver avgiva följande yttrande: Vid de prov, som i min närvaro redan sistlidne maj månad anställdes, avgavs det yttrande, att »uppfinningen är särdeles effektiv för omedelbart förhindrande av vattens inträngande i fartyg vid de flesta förekommande fall av större eller mindre läckor».

Då jag nu ånyo sett läcktätaren i verksamhet, anser jag mig ytterligare kunna understryka detta uttalande, desto mer som några detaljförbättringar sedan det föregående provet blivit vidtagna, för att bland annat så snart apparaten tillslutit läckan underlätta arbetet för provisorisk reparation av den skadade skeppssidan eller förstärkning av tätningen. Detta kan nämligen nu ske därigenom, att man kan stiga ned i själva »läcktätaren» och torrskodd arbeta å skeppssidan såväl inombords som utombords. Uppfinningen har nu kommit i det läge, att jag anser, att isynnerhet de fackmän från såväl k. marinen som handelsflottan, som särskilt hava i uppdrag att inlämna förslag till bestämmelser beträffande fartygs utrustning med bärgningsredskap, böra så fort ske kan sättas i tillfälle att se »läcktätaren» i verksamhet, på det ett mera allmängiltigt fackmannaomdöme om apparatens lämplighet för sitt ändamål må erhållas och ytterligare mera omfattande försök måtte genom vederbörande myndigheters medverkan anställas för eventuella detaljförbättringar.

Till sist anser jag detta uppslag till ökadheten av säkerheten till

sjöss vara av så rationell beskaffenhet, att det i sig innebär mycket större möjligheter att i här avsedda fall i sin helhet rädda liv och egendom än all annan hittills anbefalld räddningsmateriel såsom skeppsbåtar, livbojar m. m., vilka, som känt är, i många fall särskilt vid svårare omständigheter visat sig otillförlitliga, ja olycksbringande.

Stockholm den 6 september 1912.

Gustaf Ljungquist,

inspektör för passagerareångfartyg i rikets s. ö. distrikt.»

Då det gäller att fullständigt utexperimentera och i större allmän omfattning låta en sådan sak som denna komma till användning, fordras ju givetvis ekonomiska resurser, över vilka uppfinnare i allmänhet och ej heller denne mekanikern, Oskar Peterzén, förfoga.

Då det tvevelsutän här är fråga om något, som kan komma att spela den allra största roll för tryggande av sjösäkerheten och särskilt med avseende fäst på k. marinen, torde ett litet anslag av statsmedel för möjliggörande av uppfinningens utexperimenterande för att komma till användning kunna få anses väl motiverat.

På grund av vad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte, för tryggande av säkerheten till sjöss, anslå ett belopp av 10,000 kronor att, på villkor och sätt, som av Kungl. Maj:t bestämmes, utgå för utexperimenterande av mekanikern Oskar Peterzéns uppfinning »läcktätaren».

Stockholm den 23 januari 1913.

Eric Björnberg.